

ბ ა ჯ ე თ ი ლ ი რ ს			
თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცხადვე ნომერი ერთი შუგრი

# ივმერი

გაზეთის დასაყვებად და ყრობ განცხადებათა დასაყვებად უნდა მიმართონ: თეიმან რედაქციას, ვერაში, ავტორის ქუჩაზე, ვანკოვის ქუჩის პირდაპირ, ან: გრუნინსკის სახლში: ვერა-თიბის განყოფილება სოფელ-დოლის განყოფილება, სათავად-ხანაურა მანკის სახლში, სახლის ქუჩაზე.  
ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრუქტურა რვა კაპიტო.

1877—1891 ს ა ზ ლ ი ტ ი ე ა და ს ა ლ ი ტ ი რ ა ტ ი უ რ ა გ ა ზ ე თ ი 1877—1891

## ზეანსეგველი კომიკეტი

ტფილისის სთავად-სხაურა საადგილ-ამბული ბანკის

ამით აუწყებს ბ-თ ბანკის დამფუძნებელ და მსესხებელ წევრთა, რომ, თანხმად წესდების მე-82 §-ისა, ამა აქლასის თვის 28 რაგის, დილის ათს საათზე, ბანკის სადგომში, სახალის ქუჩაზე, ტფილისში, დანიშნულ სადგანებო საზოგადო კრება ბანკის წევრთა.  
განსახილველ საგნებია: ა) ვიშუამდგომლო წესისამბრ, მოგვეცეს უფლება, რომ კონვერსია დაიწყოთ 6 პროცენტად სესხისა, და ამასთანვე მოცესთა ის გირავნობის ფურცლები, რომელიც დღემდე ამ ნაირად გამოცემულია და ხელში ტრიალებს და ბ) იმავე წესითვე ვიშუამდგომლო, რომ მოგვეცეს ნება, გამოვეყოთ გირავნობის ფურცლები განადღების ვადის აღნიშვნად.  
(3—96—3)

## ტფილისის ქალაქის გამგეობა

უპირიზოდ სთხოვს სახლის პატრონებს ამ წლის ბუხრის გასაწმენდ ვალისაღის შემოტანას დაუჭირონ; ამასთანვე ნება მისცენ ეხლად მწმენ-დავებს ბუხრის გაწმენდისა და შემოდგომისათვის ნუ გადსდებენ ამ საქმეს. ამას გარდა გამგეობა სთხოვს, იმ კვირანკებზე, რომელიც მწმენდავებს ხელში აქეთ, სახლის პატრონებმა დანიშნონ, რაც სიკრთა, რომ ამით თვით მწმენდავების მოქმედებას გამგეობამ თვლი აღწეროს.  
(1—98—1)

## ახალი ამბავი

\* \* \* დღეშით გვაცნობენ ქუთაისიდან: აქ მივიღეთ თვით აქაც წერეთლისგან ამბავი: პოეტო იუ-უყება, რომ ამ ეჟად უკეთ ვარ, მაგრამ ექიმები მიჩვენენ საზღვარ გარე წასვლას, რომ ჯანდაბ მივივიდ და სენს სრულიად თვი დავა-ღწვიო.

\* \* \* ჩვენ შევიტეთ, რომ ზ. კიქინა-ძე გამგზავრებულია საზღვრულად ბათუმის ოლქისაკენ და მამადიან ქარ-

თვლებსათვის წაულია ახლად და-ბეჭდილი მის მიერვე მიმადიანთა ლექსები და სხვა ქართული წიგნები. გარდა წიგნების გავრცელებისა, ზ. კიქინაძეს განზრახვა აქვს შეკრიბოს ამ დროებულ ქართველების საერო სიტყვიერება, განსაკუთრებით ის ზეპირ-გარდმოცემანი, რომელიც-კი მოიპოვება მათ შორის შესახებ ქარ-თველ მეფეების, გმირებისა და თვით მამადიან ცხოვრებისა. რაც-კი ამ სიტყვიერებაში უფრო საინტერესო და სასურველად აღმოჩნდება, ზ. კიქინაძე აპირებს პატარ-პატარა წიგნებად დაბეჭდოს ტფილისში და-

გდენინის თავის უმაღლეს შრომას და როგორც სული მოიბრუნოს ათას გვერს გაქრებაში. დანარჩენი ქართველი მოქალაქეობა ძლივს ვაი-ვგლახ-ხითა შუალდობს ლექს პურის ხელო-ნის დღიურის მუშაობით. ასე დაქვე-თებული ქართველი საზოგადოება ქალაქებში და, რასაკვირველია, ვერა ვითარს კვალს ვერ ამჩვენს, ვერა შეაქვს-რა ქალაქის ცხოვრებაში და თვით ქალაქიც ვერას მხატვებს ქარ-თველობას და მის წარმატებას.

როდემდის გასტანს ასეთი უნუ-გემო და სამარცხინო ყოფა ქარ-თველ მოქალაქეთა, ამაზედ დაბე-ჯითებით ვერას ვიტყვით. ეს გარე-მოება მჭიდროდ ვახლავთ დამოკი-ველობასა და უერთმანეთობაზედ. უმეტიება, როდესაც ამ დარბაისელს თვსებებს ჩაუჭერდება ქართველთა მოქალაქეობა და სირცხვილისგან წივითი აღმული აუვარდება ლო-კებზედ, მაშინ ზრუნვაშიც ჩაივრდებ-და და გვეტ მამინ მონკ ურთიერთა შემეწობით ვაიკვლიოს ვა საპატრი-ოკოვრების მიღწევისა. მანამდე-კი ჩვენ უკვრდითვის მოწმენი ვიქმნებთ ქარ-თველ მოქალაქეთა უძლებუბისა, მანამდე დღითი-დღე უფრო და უფრო ათვალწუნებული უნდა გავუხდეთ ქა-

ბრუნების შემდეგ, იმედო უნდა ვიქო-ნიოთ, რომ ქართველი ნასწავლი მამადიანი არ მოაკლდეს თავის თანაგრძობას და აღმოაჩენენ დახმა-რებას, როგორც წიგნების გავრცე-ბით, აგრეთვე სახალხო სიტყვიერე-ბის ნაწარმოებთა შეკრებულად და ჩა-აგონებენ ხალხს, რომელიც უნდა-ბლად და გვეის თვლით უყურებს ყოველს ქრისტიანს ქართველს, რომ ბ-ნ კიქინაძეს არავითარც კულდ გან-ზრახვა არა აქვს და მამადიანთა სარწმუნოებაზედ რაიმე კულდ ვაღუ-ენს არ არის მოწადინებული.

\* \* \* გუშინ ტფილისში ამავე მო-ველად გორდამ, რომ ცხინვალის ხე-ობაში კვირა საღამოზე ტფილისისა და ლუშეთის სამაზრო პოლიციის უფროსებს მოუწოდებთ ავახაჯთა ბრბოსთვის ჭარი ავახაჯი მოუკლეთ. მესამე ავახაჯს უსრლია თოფი ღუ-შეთის სამაზრო პოლიციის უფროსის მაღალშვილისთვის, მძიმედ დაუჭრია და შედგე გაქცეული. ამ ავახაჯების ბრბოში ეხლა სულ ოთხი კაცი-ღა დარჩა.

\* \* \* პოლიციემისტრის მოადგი-ლემ უბრძანა პოლიციის ბოქალურებს, განკარგულენა მოახდინეთ, რომ ტე-ლისში მეეტლებმა \* ფაქტებისა \* საჯლომებზე პარუსინის ჩიხობები გა-დაახერხონ, რომ ხალხი ჩაჯდომის დროს მტვერში არ მოისვაროს ხოლმეო.

\* \* \* ტფილისის პოლიციემისტრის მოადგილე უკანასკნელს \* პოლიციის ბრძანებაში \* უბრძანებს მე-10 გან-ყოფილების ბოქალს, მუშაილის

ლაქის ცხოვრებაში, მანამდე ვარიყუ-ლები უნდა ვიყვენთ ტალღებისაგან სადმე უღბურს ნაპირებში და ჩვენის გაძლიერების აზრი-კი სასაცილოდ მივიჩნეოთ.

მართალია, დიდად საინტერესოა გამოკლევა იმისი, თუ როგორ მო-ახერხა ქართველობამ ასეთი ჩამოხლო-ბა ბედადღებად, როგორ შესცვლა თავისი დედა-ქალაქები დედინაცულე-ბად, მაგრამ ეს გამოკლევა დავე-თმეთ ქართველს ისტორიკოსებს და ჩვენ-კი ასევე მოკლე ვადავალოთ თვლი ახლა სოფლის ავკარგა-ნობას.

\* \* \* სოფელი ჩვენთვის სწორედ სტი-ქიონია, რამდენადაც ქართველი კა-ცი გულ-დაჩაგრულია ქალაქში, იმ-დენადაც ამაყი და წყნელ გაშლილია სოფელად. იქ თითქმის არაა მანა მკვე-შემცოლე, მოქიშვე, კონკურენტი. იქ თითქმის სრულიად თავისუფალია იგი და თუ შეკურებს ვისმე ხელში, ისევე თავის სათვის, საკუთარ მხრებში. სო-ფლად ქართველს კაცს პარტაკაც შე-უძლიან შწონს უღელი ცხოვრებისა, და თავსაც გაიტანს, თუ-კი გულზე არ დაეკრება ხელში, თუ-კი თავის მჯავს შესაფერი გარჯიში არ მოა-კლო.

ბალის ბუფეტის პატრონს ხელ-წერი-ლი ჩამოართვი, რათა მან ბაღში სტროლები და სკამები მოეპატრონა. თუ ბუფეტის პატრონი ამ ბრძანებას არ შეასრულებს, ნება ჩამოერთმევა და-მის ორ საათამდე ვაჭრობისა და ბაღ-ში მუქის დაკეისაცაო.

\* \* \* კვირა ღამეს საფოსტო და სა-ხალხო მატარებლით ტფილისში ჩა-მოიყვანეს სურამიდან ერთი რკინის გზის დეპოს ხელისანი, რომელიც მატარებლის ქვეშ ჩაყარდნილიყო და ხელი მოსჭრიდა.

\* \* \* გუშინ-წინ ამიერ კავკასიის რკინის გზის მე-141 ვერსზედ სად-გურ ბელაგორის ახლოს დიდმა ნია-ღვარმა გათხარა ლიანდგი, რის გამოც საქონლის მატარებლების მიმოსვლა გაჩერებული იყო საღამომდე, მინამ გზას შეაკეთებდნენ.

\* \* \* თეღა: დღეს, ივლისის თერ-თმეტს, საღამოს 7-ს საათზე ცა მოი-ღრუბლა, ამოვარდა ქარი და საშინ-ელი ნიაღვარი წამოვიდა ცი-ვამბობრის მხრიდან. კოკი-პირული წვიმა ღამის სამ საათამდე განუწყვე-ტელი მოდიდა.

თელავის ხევი საშინლად ადიდა, ხილს მოაწვა და ხილის ირგვლივ ღუქებს. ზოგი ღუქანი მთლად სა-ძირკვლიანად მოიკეტა და ზოგი-კი წყლით, კეთილა და ღორღით გამოავსო. თელავს თუ შენობები მიუწერა-მო-უნერია თელავის ქვემო სოფლის, კურდღელაურის კოლოები, მოკილი ყანა, ქერი და ვენახები სულ ვაგვარანა. დიდმა ხევმა არ გვაკმადა, წყრილი

გარეგანად ერთბა თითქმის ყო-ველი ქართველი კაცი ამისთანა მღეო-მარობაშია. თავისთვის სახლიც აქვს, კარიც, სახანავიც ეგულება, სათიბიც, შეშასაც იშობენ და, თუ ხელი გა-ქვია, შესაძლია წლიურს დენისაც გამოპჩენ თავის საკუთარს ენახს. ეს ისეთი სანეტარო ყოფაა დღე-ვანდელ კაცისთვის, რომ მთელი ოთხ-მი მესხეთიდან წაწილ-განთქმულ ევროპის სახელმწიფოებისა შურის თვალთ დავიწყებდნენ ცქერას, რომ იტონდნენ ჩვენს გარემოებას. ევროპის დაწინაურებულს ქვეყნებში მსხვილ-რებათა ნახევარს ნაწილს არ-კი ვა-მოუკლდა, რა არის საკუთარი ქე-რა, რა არის უმარე საკუთრე-ბა, ერთი ფეხის ვადადმა მანკერი მიწაც არ აბადია, რომ გაქირვებაში მივიდეს, ზედ ფეხი მოკიდოს და თავისუფლად ამოისუნთქოს, დანარ-ჩენს ნახევარს ნაწილში თითო-ორი-დღის-კი აქვს ლიდრონი მამულ-დღე-დელი, რომლიდანაც ათასობითა და ათი-ათასობით გამოაქეთ კრულ-კრე-ლი ასიგნაციები და სიმდღრისგან ჩიქს უკან ამაზებს ისერიან, სხეებს-კი ძლივს თითო-ორილა დღითი მინუ ჩაუღლიათ ხელში და იმითი ცხოვრობენ. ამა, რა საკვირველი იქ-ნება, რომ ერთის შეხედვით იმთ

ხევეციც დაგვიმატა, მოედო ქუ-ჩებს და სადაც-კი მიწაწადა, სახ-ლუბ-სარდაფები ქვა-წყლით გამოავ-ლა. სწორედ საშინელი სახანავი იყო მთელი თელავი: ყველა შევლას გა-შკიოდა, — მაგრამ სხვის საშეგლად ვის ეცალა. ნიაღვრებმა გუბესაც სიკეთე არ დაყარა, რის გამოც ტფილისის-კენ თელავიდან გზის გასწორებამდე მისვლა-მისვლა ყოველად შეუძლებ-ელი გახდა. ერთი უბედურება არ აკ-მარა თელავს. ამ ვივაგლახში ღამის ათს საათზე ზარის რკაც განდა, ნია-ღვარის ცეცხლიც დაემტა. თელავის ბოლოს აფურის ქარხანას მოვიდა ცეცხლი. ცეცხლი ქარხანიდან ადგი-ლობრივ პირველ ქართველთ რაზმის შენობის ხე-ტყეს მოედო და მთლად გადისებდა. ხმელს მასალის ნიაღვრებ-კი ვერა უშველა-რა. ზარალს ხუთას თუმანზე მეტს ასახელებენ... თვით თელავს კარგად შესაწმენვი ზარალი მისცა ნიაღვრებმა.

\* \* \* კახთაფლავს გაქურდნ: 11-ს ივლისის ნიაღვარს ს. კისისხევის ხევი საშინ-ლად ადიდა. წყლი ნაპირიდან ამოვიდა ჩვეულებრივ და ს. კონდოლს ეწვია. მთელი ნახევარი სოფელი მთლად წაივცა. სახლი, თუ სხვა შე-ნობები, ენახები და შემოტანილი ქირახალი მთლად წაიღო. ხალხი გადარა, მაგრამ ვაი ამისთანა გადა-რჩენის... მინც ერთი პატარა ქალი იმსხვირბლა. ქალის დედა-კი თუქცა ჯერ ცოცხალია, მაგრამ წყლისგან ისეა ნათრევ-დაბევილი, რომ ძნელად თუ ცოცხალი გადარჩეს. თვით ს. კისისხევის ბოლოც მთლად წაუტო-კი

შემოგვანატრან ჩვენი ვადაქიმილი მამულ-დღეული!

მაგრამ თუ ჩვენს გულშიაც ჩამო-ჩხედავენ და ჩვენს შინაურს ყოფას იმეტივენ, მაშინ-კი აღარა მგონია შეგშურდეთ ჩვენი ავ-კარგინობა. ჩვენი მამულ-დღეული, რომელიც ერთს დროს კვებავდა, ზოგის ანგა-რისით, თითქმის ისეთმეტეს მილიონს ხალხს, ღღეს ღარბიულს წლიურს სა-ჩროსაც ვერ აძლევს თავის დაკო-ტავებულს ღვიძლს შვილებს! ნახევარი საქართველო მკვლავად გავეწრუ-კულს ქერის მხილველ ძლივს გამოიღებ და ბევრს ჩვენს მომძეს ესეც ენატრე-ბა. მრავალი ქართველი კაცი ყველ-ღობდა დასახელებულს, რომელსაც თა-ვისი მამული აძლევდეს უნაკლოლოდ მათთვის წლის შემოსავლის პერიტი, ღვინითა და საკლავით, რომ თანაც დაიკმაყოფილოს სხვა უმთავრესი სა-ქირობანი—სუფთად ჩაიკვას და და-ნიხუროს, არ ალაპარაკოს მღვდელი, ხანზია, არ სოფელი, განსტურბოს მოკლე და მოგახსე. ასეთს ყოფა-

ლი. ორსავე სოფელს დიდი ზარალი მოუვიდა.

\* გორი: მცხეთის ბოკალუმა ბნმა გუგუშვილმა, რომელიც არის დანიშნული მთავრობისგან გორის მახრამ ავაზკების დასაქვრად, მიავსო იმ ალაგს, სადაც იმ ავაზკებმა ინახადნენ გაძარცვულსა და ნაძალადევი წარამეულს ნივთებს. ბნი გუგუშვილი წავიდა თურმე სოფ. წალკანში. მისთვის უმაღლე გულად დად შენობებია აქაურ მცხოვრებლის გლეხის სახლს თავისი ჩაფრებით. შემდეგ გასინჯა სახლი, სადაც სხვა-დასხვა ნივთი აღმოჩნდა ავაზკებისაგან მიტანილი. სხვათა შორის აღმოჩნდა რამდენიმე წერილი, მიწერილი-მოწერილი ავაზკების მიერ სახლის პატრონთან. სახლი დაბეჭდა. და სახლის პატრონები სამი გლეხი, რომლებიც ინახადნენ და შემწობას აძლევდნენ ავაზკებს, დატყვევებული ჩამოასხა გორში.

\* აქადაგე: 13 ივლისს ერთი ამხანაგი იმ ავაზკებმა, რომლებიც გორის მახრამი დაწავრდნენ, ფლო სანოაჟილი უკვე მოკლული იზოვეს ჯავის ახლოს სოფ. კოჭთან. იმედია, დანარჩენს ავაზკებსაც მოკლე ხანში შეიპყრობენ. გორის მახრამს უფროსის განკარგულებით დაპატრონებული არიან ვიდრე თხოუბრე კაცადვე გორის საკურობლოში—სულ იმ ავაზკების ნათესავები და მასინძლები. ყოველგვარი აღმინსტრაციული ზომამ ხმაირებული იმთ შესაპყრობად.

\* სოფ. პრეთი (გორის მახრამ) მისის 4-ს სოფ. ბრეთში მოვიდა ერთი ქურდობაში და ცოტა რამ ყაჩაღობაშიც სახელ-გატეხილი ვილაც ბასიშვილი. ბრეთის საზოგადოების მამასახლისმა, ზურაბა ხელისუფლმა, შენიშნა თუ არა ბასიშვილი სოფელში, დაუწყა ბილეთის თხოვნა და რადან ბილეთი არ აღმოჩნდა, შეიპყრა მამინვე ბნ ავალიშვილის შე-

შია ჩენი სოფელი და მისი მეურნეობა.

\* მკოდნე ცუკები, რომელთაც უნახავი მრავალი სხვა ქვეყანა, იძახიან, რომ საქართველოს მადლიანი ბუნება და გეოგრაფიული მდებარეობა ადვილად მისცემს სოფლის მეურნეს მანეთზე მანეთ-ნახევარს წმინდა მოგებას წელიწადში, თუ-კი მკარავდნენ მხნობას გამოიჩინეს და ცოდნით მოეცილება საქმესა. ჩენი-კი, მოგებას ვინდა ჩივის, ზოგჯერ ხარკიც ვერ აფიცებენ და ზარალიში ვართ ჩვენის ხენ-თესიყავან, მელენინე-მეძროხობისგან. ზარალის დასაფარად ბევრჯერ იმულებულნი ვართ მამა-მამულებს საკვიდროსაც შევიტოვად და წერილ-წერილად ვვიდლოთ ჩენი მიწა და წყალი, ჩენი მთა და ბარი, და ტუბები ზომ თითქმის-სულ ერთიან ვადებებზე, უიღირად მოვატყულებდნენ მათთვის მსგავსი მთები, ოდესდაც მორათულ-მოკმაზული სხვა-დასხვა ხეებით საშენობით თუ საწყობით, და მინც შემდლებისა და ქიანების გამოპრუნებას-კი არა გებდათ, პირიქით ჩენ უფრო და უფრო გვაწინებს სახარული აზრდელი აქაურებულის გადარიბებისა და გაუშურებისა.

მწივობით. ბასიშვილი ვაუხლიანდა და დაუწყო მამასახლისს აურ-ზაური, მაგრამ ამის მიუხედავად მამასახლისმა აპყრა ირალი და გადასცა ისაუფლებს. არდნასც ჯიშები ვაუხლიანდა, ბასიშვილს ხის ბეჭედი აღმოაჩნდა, რომელისადაც სოფლის საზოგადოებისა. ასობით ვახეხილი იყო და ამიტომ ნათლად ვერ სჩანდა, რომელს საზოგადოებას ეკუთვნოდა. ბასიშვილი ხის ბეჭედი თურმე მამასახლისმა სურამში წარადგინა. ხელა, როგორც შევიტყუებ, ბასიშვილი უკვე გატყუელა და ცალიერი ბეჭედიღა შერჩენით ხელში.

\* საშუაში: 14—15 ივლისს, დამის პირველს საათზე, აქ შიგ შუაგულს ხაზურში საზოგადოებრივ მკვლელობა მოხდა. მოკლეს კონდუქტორი კანაიციკი, რომელსაც ხანჯალი მარცხენა ძუძუში აქვს ჩაყრული. მკვლელებს ასახელებენ ზეინკალს, ბახაიას და ერთსაც სხვა მუშას. ეს ვახატარებები და სამივე სხვა ამათავანი მთელი ღამე ლითონდნენ თურმე აბრამაშვილის ახლად ვაღებულს ტრაქტორში. ეს კანაიციკი ამ ტრაქტორზე მოახლოვებთა მდგარი. ამობენ, ვითომც მთავრობის მისჯილდნენ ამ კანაიციკის სახლობას, ქმარი გამოსლგომოდეს და მოეკლათ. გამოძიება სწარმოებეს.

\* სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს სამიწადმოქმედი და სამეურნეო - მრეწველობის დეპარტამენტი და სპირობა სენა ქუთაისში ამერიკის ვაზის საცდელად მთავარი სადგური დაეარსებინა. ამის შესახებ ვახ. „ნოვოეობობრ“, 4-ს „შუტუტევი“ წამდილის წყაროდამ, რომ ამ საქმის ასრულებისათვის ჯერ ხანად ზემოსხენებულს დეპარტამენტს თავი დაუწევებია და ქუთაისში ამერიკის ვაზის სადგური არ დაასდებდა. ამის მიზეზი ზი თურმე ის ყოფილა, რომ ამ სადგურისათვის დანიშნული მიწა უფრო სპირობდ უცნით სამეურნეო

როგორ უნდა ეშველოს ჩვენს ამითან მდგომარეობას და როგორ უნდა შევაცნოთ ჯერ ჩენი გაუტყუებება და მოვალის რის შემწეობით უნდა მოხეხდნენ ჩენი ეკონომიური მოღონიერება, ურობისადაც ახლო მერმისში მოგველის საშენილი სიღატაკე და ითქმის გამოთხოვება ჩენს სანატრელს სამშობლოსთან? აი სავანი, რომელსაც დაუყენებლივ უნდა მოვაქციოთ მთელი ჩენი ყურადღება, მთელი ჩენი გონებასა და სულისძალა, თუ-კი მოგვებადგება სიღმე.

წარსლის თთვეს ტვილისში მოწვეული იყვნენ ზოგიერთნი სოფლის მასწავლებელნი საბაღოსნო სკოლაში, სადაც მათ ლექციებს უთხოვდნენ შესახებ აბრეშუმის ქიასა და ფუტკრის მოშენება-მოკლისა, ხეხილების მოკვანისა და ხილის გამოყენებისა. მარტოც, სასაცილო ამბავი არ არის განა, რომ ასე საშუაზარო არ იყოს, რომ თითქმის მთლის საქართველოს სოფლები მოდებულა ფუტკრის ხითა და აბრეშუმის ქია-კი ჰყავს მხოლოდ ათასში ერთს ჩენგანს! ვასაშტერებელ ამბად არ უნდა ჩაითვალოს განა, რომ ყოველი კუხივე ჩენის ქვეყნისა ხალისისათი აუცვებულა, ბვერი მხარე საქართველოს დაეარულია ცაცების ტყეებით, და მა-

სასწავლებლისათვის, რომელიც უნდა ქუთაისში გამართონ. ამერიკის ვაზის კლას მინც არ ანებებენ თავს და ამ საქმის წარმოებას მიანდებენ მინავალ სადგურის განყოფილებებს, რომელიც ავრონომის ვ. ა—ძის სტაროსელსკის მეცადინეობით დაპყვირილს ახლოს არის გამართული. ამისათვის ამ განყოფილებას შემწეობას უპირებენ, რომ შეისწავლოს ამერიკის ვაზის მოშენების ვითარება ჩენს მხარეში.

\* წარსლის თთვეში ვახეხი „კაცაზი“ სწერდა, რომ ყველა სასწავლებელს დაუდგა ზაფხული—დრო მოსვენებისა—და მოსწავლენიც დათხოვილი იქნენ 1-ლ ენციწისთვემდე, ხოლო ფტკრის დის სახელს-ნო სასწავლებელს გეტელს ჯერ კიდევ არ დასდგომია მოსვენების დრო და იქაური მოსწავლენიც იმე მუშაობით წილს იწყებენ და სიცხე-პანაქეზაში. ამის ჰასუხად რამდენიმე დღის შემდეგ იმე ვახეხიში დაბეჭდა დიდი ენციტროლ სახლობის სასწავლებლის ვახეხილების ბნ ხარკოვას, რომელიც სხვა-დასხვა მოსახრებით ამტკიცებდა, რომ სასწავლებლის წესი ესეთია და ამას ვერ გადავადგებთ, რადან წინააღმდეგ შემთხვევაში მოსწავლე რიგანი მუშა ვერ გამოვაო. ამასთან იმასაც ისენიებდა, რომ კლასებში სწავლება, მართალია, იმის დასმევის თავედა, მაგრამ სახელმწიფოში მუშაობამ ივლისის 15-მდე უნდა გასტანოს.

ეს 15 ივლისს გუზნი იყო, მაგრამ მათთან, 13 ივლისს სახლობის სასწავლებელში შემდეგი ამბავი მოხდა: მოსწავლეთ ერთობლივად გამოახდებიათ თავის უფროსისათვის სათხოვარი, რომ დღესვე დავიხიზოვეთ, არა ღირს ერთის დღისათვის, ვკრის შემდეგ, კიდევ მოსლოა. ბნს სარკოს ესეთი კიდნებრება მოსწავლეთა არ მოსწონებდა და გამოუცხადებია, რომ მუშაობა არათუ დღეს ან 15 ივლისს არ შესწყდება,—მარიამობის თთვემდე უნდა გასტანოს.

რტო აქა-იქ თუ შეხვდები, რომ ეკუტროს თითო-ორიოლა ქუტყიანი გვეჯა ფუტკრისა! რომლის ადგილს დაიშახლებენ ჩენს ქვეყანაში, გარდა ზეცამდე აწვილი მთებისა, სადაც მუშუტმებელი იყოს გარდა უპირატესს ხეხილებსა, თვით ცხელი ქვეყნებისა-კი, და ჩენ არა თუ ხეხილების მოშენებას არა კიდებთ ხელს, იქაც ვერ გამოვიყენებთ, სადაც აუარებელი მოგვლის ხილი და ვადასაყრელი ვაგებდომია! სოფლის მასწავლებლეთ დაინახეს, რომ მთელი ჩენი ქვეყანა უბეს საზღროს იზოვინდა მარტო აბრეშუმის მოკვანობით ფუტკრის ჯეროვან მოვლა-მოშენებით.—დაინახეს აგრეთვე, რომ თუ-კი ჩენი ხელუფლება რიგინად გამოვიყენებთ და თუ-კი დასაღობით ვაგვიხიდა იგი, თუ გამოვარებთ ისე, როგორც მკოდნე კაცები აშრობენ, მაშინ ჩენს სიმდრეს და სარჩის თვალსაც ვერ ვაუწყებდნენ, სახლარი აღარ ექმნებოდა.

მაგრამ ყველა ამის მარტო დანახვა არა კმარა, კიდევ ერთი რამ არის საჭირო. \* \* \* ევ ერთა რამ არის მხნება საითთაო ქართველის ცალკე და ყველას ერთად. მეტყვიან, რამ ვაგვიდა მხნე-

მერე რა წამოუყენებია საბუთად ბნს ხარკოს? ამ ბოლოს დროს ავრილდა და სიგრილში ადგილია მუშაობაო. მოსწავლეთ არა მსიამოვნებით ესეთი ახალი განკარგულება უფროსთა და ერთხმად გადაუწყვეტნით მუშაობაზე ხელის-აღება.

ვახ. „ნოვ. ობობრენა“ იწყებდა, რომ ბნს ხარკოს საჭიროდ შეუტრებიო რჩევა იმ მასწავლებელთა, რომელნიც ამ ეამად ტვილისში იმყოფებნენ, რასაკვირველია, იმიტომ რომ მოსწავლეთა ურჩობა ვააჩინაო. ენახათ, საქმე რით დაბალოვდება.

\* ივლისის 12 არტკრის ბალკაში მცხოვრებელმა ბაქოს ოქრის გის სადგურის უფროსის თანაშემწის ცოლმა ტატინას საზოგადოებას პოლიციაში გამოატადა, რომ მკითხვამ სურდა ბაბაევას სადგურდნა 25 მან. ღირებულ ორი ოქრის ბეჭედი მომპარაო. დანაშაუე შეიპყრეს.

\* ამავე დღეს ავტოს ქარხანაში ფარაჯ-ბოლის მომპარა 19 მან. ნივთული ქმრბალო და დანაშაუე შეიპყრეს.

\* ივლისის 11-ს ვსლდ ციკერეთმა პოლიციაში გამოატადა, რომ არჩის გის სადგურთან ლენის პატრონი სტეფან ოთაროვი და იმის დასლდარი ტერან ჩარხივი თათაში შემომივარდნენ, მცემს და ჯიბიდან 133 მან. ამოხატესო. დანაშაუნი საჩრათლში მისცეს.

\* ამავე დღეს სათადარიგო ჯარის კაცის ცოლმა აქუნია მიხაილისამ პოლიციაში გამოატადა, რომ ანდრევის ქუჩაზე ახლად დააბეჭდულ ბაბუევი ეთაროვი და მუე წავიყვანე აღსარდლადო.

\* 13-ს თთვისს ნუხის მცხოვრებელს ნიკოლოზ უღვის ელისაბედის ქუჩაზე ინერტის იარაღების სახლის ვაჭრდნე უნდა, მაგრამ მალე მისწრო სახლის მკვლელად შეიპყრა

არჩილური, შვიდ-თაბი (სამადრო აპიკანები)

იქა-აქა მიმომსგელო, იქა-აქა მწერალია, მის ენაზე, თუნდ საშუდვაც, შემწყობი შემეკრალია,

ობისაგან, თუკი იმისი ბაზარიც ვერ გვიმოვინა, რაც ეხლა მოგვყავსო. თუ დღეს ფსი აქვს აბრეშუმსა და თაფლს, შემდეგ მუშტარას ვეღარი ვი-ზუცამდე აწვილი მთებისა, სადაც მიგაწყებთო. ბილუფლობის ჩირსაც ვა-კეთებთ, თუ-კი ამერიკულად-კი არა, ჩენებურად, მაგრამ შრომის ფასიც ვერ ამოვიღებო ჯერ ეხლა, როდესაც ნაკლებ ვეწყობით იგე ჩირ-კედ-ლაობასო, და რაც ხილი ვაჭქვს, ყველა რომ ჩირად ვაქციოთ, მაშინ ხომ ვადასაყრელად გარდაგვექმნებოა,—თორემ ჩენც-კი კარავდ გვეცმის, რომ საქართველოს მდღვარს ბუნებას არ ვაუციკრდება არც თუთის ხე, არც ფუტკრის სანდამი ყველი და არც ათას გვარი ჩინებული ხეხილიო.

ერთის შემხედვით, თითო-კი მართლაც ასეთს მოსაზრებას შეუძლიან გული ავიკრტოს მეურენობაზე და ხელი ავიადებინოს სხვა და სხვა წარმოებისა. მაგრამ თუ ღრმად ვაგულის-ჯეთ სარჩული თთი საქმის ნამდიდის ვითარებას, მაშინ ამ მოსაზრებას სრულიად გამოეკლება საძირკველი და ევლარა ნაჩის შიშს ვერ დაჰმადებს მხენ მეურნის თვალში. ჯერ ერთს, რომ აბრეშუმს ფასი თავის-დღესი არ დააკლებდნენ, პირიქით, როგორცა სჩანს, იგი უფრო და

წილადგას ნურას მოსთხოვ,—იშტა, იშტა მღერალია, სხალ მწერალით მყოფის მტყრუი, ძველთა თარგმნით მტყრალია.

მათა საუაჟნის საბალობელი ნიშანი.

წერა - კითხვის საზოგადოების წიგნი-საკაემი ბნმა მოსე ვანაშვილმა მიჩენდა ერთი დიდი წიგნი მათე საუკუნისა, ეტრადზე ხუტყურის ასი-წილთ ნაწურთ. ეს წიგნი შეიცავს დღეს-სასწავლთა საგალობელს. თითო-ული სიტყვა საგალობელთა აღნიშნულია სხვა-დასხვა სახის ნიშნებით, წიითის მელნით დაწერილით. ნიშნები ნახევრება ზოგი სტრიქონს ზემოდ და ზოგი სტრიქონს ქვეშ, სიტყვის სხოვანს ასოზე. გარდა ამისა, ეს ნიშნები ერთმანეთს შორის იმითი განსხვავდება, რომ ზოგი ირია და ზოგი პატარა, ზოგი სხელია და ზოგი ვერლი, ზოგი ვენჭლია და ზოგი მოკლე, ზოგი დაკლავილია, ზოგი ორ-კბილიანია, ზოგი სამ-კბილიანი, ზოგი ხუთ-კბილიანი და ზოგი ექვს-კბილიანი. ზოგანდ გეგლი ხაზო რს-სამს სიტყვის ეხვევა თავზე და გარდაამას სიტყვის ერთს მეორესთან; ზოგი იწყება ძირიდან წერილის ხაზით, აღის ზემოდ და გადაუხვევს მარჯვნივ მხვლის ხაზით.

ექვი არ არის, რომ თითოეულს ამ ნიშანთაგანს თავისი განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს. იმათ მნიშვნელობა რომ განემარტოა და შევადართთ ევროპოულს საშუესო ტერმინებთან, აი რა დასკვნას დავადგებთ: დიდი და პატარა ნიშნის სიტყვაზე თუ სიტყვის ქვეშ აღნიშნავს დაბალის და მაღლის ხმების წყარად და მძლავრად გამოიქმნის. მუსიკალურად ამას ჰქვია: ფორტე, პანო (forte piano). მხელილი და წერილი ნიშნები აღნიშნავს ბანსა და მაღლის ხმებს, გეგლი და მოკლე ნიშნები—გდლად და მოკლე ხმების წარმოებას, დაკლავილი — ხმების თბრობვასა და მღულვარებას; ო-

უფრო ხმაირებაში შდის და ცოცხრობის ვეგონებისა იზიდავს თავის აბრეშუმს მოგვყავს, მით უმეტეს მუშტარი მოაწყდება ჩენის ქვეყნის ბაზარს და თვით ფსიც იწყებს ჯერ ჩენშივე. იმ შემთხვევაში, როდესაც ჩენი ბაზარი დასწევს ფსის, აბრეშუმის ისეთი ადგილი ვადასტანის საქონელია, რომ არავითარი დაბრკოლება არ გვექმნება, უცეთთისი ბაზარი შეუწიხიოთ. მხოლოდ, რასაკვირველია, თითო მეურნეს არ შეუძლიან ერთის ბაზარს სიმძიმისა, საქონა მხოლოდ, რომ მეურნე მიეცვლილს თავის მსგავს მეურნეს, სოფელი სოფლის, და მამინ თვით ჩენებურად დასაბეჭდულს ჩირს ხილისადაც ოქრის ფსი ექმნება იმისთანა ქვეყნებში, სადაც ხეხილი თვალთადაც არ უნახავი. ამისთანა ქვეყნები იმდენია, რომ თვალსაც ვერ ვაუციკრებთ საქართველო თავისი ხილით, გინდაც რომ მთელი თავისი ხითა-და-ბარა აყავებოდ და დაჰფაროს მარტო ხეხილუფლობით. ამ საყურადღებო სავანს კვლავ მიეუბრუნდებით უფრო კრლად.



მცხოვრებლებს გასურებულა ფანტასიამ  
ათას რამ შესისხსან და მოაგინოს.

გარის პოლიციის ბოქალის თანაშემწე  
თ. ა. ხერხეულიძე

### ღებეშა

13 ივლისს

**მბირი.** ბანდის სახალის ნაწილი  
დაიწვა. ზარალი 30,000 გირ. სტერ-  
ლინგამდეა. ამოხსენლეთს გალიცია-  
ში უკანასკნელს დღეებში ნილივარმა  
და წყალ-დიდობამ მინდრებს დიდი  
ზარალი მისცა. მომეტებულად ზა-  
რალი მოსწავსა და სილონიაშია. მარ-  
ხის მინდრებზე გზები მილად წაიღო  
წყალმა.

**პარნი.** პარიკის საბჭომ პეტერ-  
ბურგის ქალაქის რჩევას უგულთა-  
დესი მადლობა განუცხადა კრონ-  
შტადლში დახვედრისათვის. შერბურის  
მუნდცობალიტეტმა რუსეთის ჯავშ-  
ნიან ზომბალდის ადმირალ კირი-  
ლიან-ზე მოსამსახურეთა პატივსაცემ-  
შილად „ფუნჯი“ გამართა.

**თავარნი.** ქურთებისაგან საუჯ-  
ბულაქში მოტაცებული ქანი გრინ-  
ფლდისა უკან დაბარუნეს.

14 ივლისს

**პრონუბალი.** დღეს, დილის 9 სა-  
ათზე, მათი იმპერატორებითი უდი-  
დებულსობა უაგუსტოვის შვილე-  
ბითობი, საბერძნეთის დედოფალი  
ქალითობით, დიდი მთავარი და  
დიდი მთავრინა მობრძანდნენ კრონ-  
შტადლში ხომალდ „ცარენა“ და  
„ალენსდორა“-თი და წახტეს გემი:  
„Marengo“. რუსეთისა და ფრანგთა  
ესკადრა შედუღებით მიეგებნენ უმა-  
ღლესს სტუმრებს. ადმირალმა გერ-  
ვემ ყვავილები მითარა ხელმოწერა  
იმპერატორისა და საბერძნეთის დე-  
დოფალს. მათ იმპერატორებითი უდი-  
დებულსობათ დათვალდნენ „Ma-  
rengo“. რაგმა ცერემონიალურის  
მარშით გაიარა. შემდეგ დათვალდ-  
ნენ შორის მსროლელი ზარბაზნები  
გამავრებელი მხარეები კოშკები და  
ვადაბნდნენ „დერეაზე“, სადაც  
საუბრე იყო გამართული. საუბრეზე  
დაესწრნენ ადმირალები და უფროსი  
მხარეები რუსეთისა და საბერძნეთის ესკად-  
რისა. ხელმოწერა იმპერატორმა საფ-  
რანგეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტის  
სადღეგრძელო მითრთვა, ელმმა ლა-  
ბულემ წარმოსთქვა ხელმოწერა იმპე-  
რატორის და მთელის რუსეთის ფლო-  
ტილის სადღეგრძელო.

კრონშტადლის ნავთსადგურის უფ-  
როსის ადმირალ შვარცის მიერ სა-  
ფრანგეთის მენავეთა პატივსაცემ-  
შილად გამართული სადილი ძლიერ  
მიდღერული და მხიარული იყო. სუ-  
ფრა საზაფხულო ბალის ხეივანში იყო  
გაშლილი. დიასახლისის ერთი გვერდ-  
ზე ადილი საფრანგეთის ესკადრის  
უფროსმა გერვემ დაკვირა და მორე-  
ზარტზე რუსეთის ესკადრის უფროსმა  
კახანკოვმა, ადმირალმა შვარცმა პირ-  
ველად საფრანგეთის რესპუბლიკის  
პრეზიდენტის კარის სადღეგრძელო  
წარმოსთქვა. სადღეგრძელოს მისე-  
ვლითა და განუწყვეტელი: „vive la  
France“ მოკვდა. ადმირალმა გერვემ  
წარმოსთქვა მათის იმპერატორებითის

უმადღერობის მემკვიდრე ცესარევი-  
ჩის და მთელის ხამფეო სახლობის სა-  
დღეგრძელო, რომელსაც რუსეთის  
გინში და გაუწყვეტელი „ურა“ მოკ-  
ვდა. ადმირალმა კახანკოვმა აღნიშნა  
ის გამონაბა, რომელიც აკავშირებს  
საფრანგეთის და რუსეთის მენავეთ  
და წარმოსთქვა საფრანგეთის ფლო-  
ტილის და იმის გამოჩენილ წარმომად-  
გებელთა სადღეგრძელოს ადმირალმა  
გერვემ უპასუხა: „გუშინდელს აქეთ  
რაილც ვასაოცარს, გამოურკვევლს  
ძილში ვარ. ისე ძლიერი თანავრანო-  
ბითა და პატივისცემით დაგვხვდა რუ-  
სეთი, რომ ჩვენ ამით უნდა ვიმა-  
ჯოდეთ, რადგან ეს კვირად ჩვენ-  
კი არა, არამედ ჩვენს ძვირფას საფ-  
რანგეთს ეკუთვნის. უდიდესსა და  
ძლიერს რუსეთის იმპერატორს საფრან-  
გეთი სალაშ უძღვინს. შემდეგ რუ-  
სეთის მენავეთა, ადმირალ გერვესი  
და დიასახლისის სადღეგრძელო და-  
ლიეს. მთელი ხეივანი შემეწინდრად  
იყო მორათული. კედლები ფრანგუ-  
ლის ფარჩეულობით და ბიარალებით  
იყო მორათული. ფარჩეულობის ირ-  
გველზე ხვეული კაბის ფთოლით  
ჰქონდა გაკეთებული. ადმირალ გერ-  
ვეს პირდაპირ იყო გვირგვინი, რომ-  
ლის შუაგ წითელს გულზე საფრან-  
გეთის რესპუბლიკის სადღეგრძელოს  
დროს ელექტრონის ძალით გამოჩნ-  
და „vive la France“. მთელი ბა-  
ლი ელექტრონის ფანრებით იყო  
გაჩაღებული.

**პიანი.** დღეს, სამს საათზე, აქ მო-  
ვიდა სერბების მეფე, რეგენტო რის-  
ტიჩი, მინისტრ პრეზიდენტო პაშიჩი,  
გოფმარშალი იანკოვიჩი, აღმზრდელ-  
ი პოლოცნიკი მაშკოვიჩი და მთელ-  
ი ამალი. მეფეს თან ახლავს მელ-  
გრადის რუსეთის ელჩი. რუსეთის  
საზღვარზე რუსეთის მეფეს მიეგებნენ  
გენერალ-მაიორი არაბაიკო და ფლი-  
გელ ადულტანტი პოლოცნიკი პაშკო-  
ვიჩი. რკინის გზის სადგურზე მეფეს  
ადგილობრივი სახეგრადო და სპო-  
ქალაქო უწყების წარმომადგენლები  
და აუარებელი ხალხი დახვდა. რე-  
ნიდამ მომავლის მატარებლის, რომ-  
ლითაც მეფე მობრძანდა, სადგურზე  
მობლოგების დროს მომისა სერბი-  
თალი სახალხო გინში. ხალხი მეფეს  
სალამს აძლევდა. სადგურდამ მეფე  
პირდაპირ, სოფის ტაძარში მიმხანდა,  
სადაც მცირე პარკისის ვადახდის  
შემდეგ ემთხვი კივის მიტროპოლი-  
ტის წმ. მაკარის საფლავსა და ნახა  
მიტროპოლიტი.

**პეპეპეპეპე.** „Новое время“  
იუწყებს, რომ მომავალ საომარსავე  
წლიდამ ფრეების ყველა სასწავლე-  
ბელში ვიციტილზე სალაპარაკო ენად  
რუსული ენა უნდა იყოსო.

„Новости“ იუწყებს, რკინის  
გზების მმართველობამ შიგთანა წინა-  
დადება, რომ მოსწავლე ახალგა-  
ზობას შემღების და გვარად ცალკე  
ვაგონები მიეცეთ და მოსწავლე ქა-  
ლები უსათოდ ქალების განყოფი-  
ლებში უნდა იყვნენ ხოლმეო. სამსწავლე  
წლის დაწყების და ბოლოს დროს  
მატარებლებს მოსწავლეთათვის უნდა  
ცალკე ვაგონები მიემატოს ხოლმე.

**ბაქონი.** გამოაცხადეს, რომ  
23-ს (11-ს) ივლისს „Hohenzolern“  
მაქაზე იმპერატორს ფეხი წაუსხლტა

და მარჯვენა მუხლი მცირედ ირ-  
ბოვო. საჭიროა ნატკენ ფეხის  
გაფრთხილება და ამიტომ მთებში  
და სოფლად მოგზაურობა ვეღარ მოუ-  
ხლებათა იმპერატორი კარგად იმა-  
ყება. გუშინ მისმა უდიდებულსობამ  
ბაქანზე გაშლილს სერთო სუფრანზე  
მითრთა სადილი.

პეტერბურგის ბირჟა, 12 ივლისი

საქონელი	ფუნტი	დენარი	კოპეკი	ფუნტი	დენარი	კოპეკი
ხუთ-მანათიანი ოქრო	148	7	142	—	—	—
ტრინდის აგონი	1	05	01	—	—	—
ანგლიანი ვერცხლის ფული	59	—	—	242	—	—
59 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> პირველის შინ- განის სესხის მოგები ბილი	—	—	—	280	—	—
— შორის . . . . .	—	—	—	—	—	—
— შვანსა . . . . .	—	—	—	—	—	—
სახელმწიფო თავდაღ- ნაუბის ბანკის ფერ.	212	—	—	214	—	—
ცვლი	—	—	—	—	—	—
გარანტირებული ტვილის ბანკის . . . . .	—	—	—	—	—	—
ქუთაისის ბანკის . . . . .	—	—	—	—	—	—
ტვილის სურთიერ- თა ნდობის საზოგად- ოების . . . . .	—	—	—	—	—	—

იმორსვლა ცეხლის გემებისა შაბს  
ზღვაზე

ბათუმიდან გადის: ხუთ-მანათიანი,  
საშუაღლესი 4 საათზე მოკლე გზით  
და ნოვოროსისკისა და კრემში შევლის.  
შაბათობით სავაჟის 8 საათზე შო-  
რის გზით (კვლად საუ-სადგურში შე-  
ავლის).

კვირობით, სავაჟისა, სასაღვარ-გა-  
რეთ, სკამბოლანდე მიდის.

ბათუმში მოდის ოდესიდან: სამ-  
შაბათობით შევალის, შორის გზით.  
შაბათობით, დალი-თა-ოდეისაგან მო-  
კვლეს გზით (კრემსსა და ნოვოროსისკე-  
ში შევლის).

შაბათობით, დალით, სკამბოლანდე.  
ფრითიდან ბათუმში მოდის სამშა-  
ბათობით—ამის შემდეგ, როცა სოხუმში  
დამ მოდის გემი შორის გზით. ხუთ-  
შაბათობით—დაღის 9 საათზე დაშა-  
სწრბას მოკვლეს გზით მოსარულე კა-  
გასისა და ფრანკის გემს.

შაბათობით, დაღის 9 საათზე, და  
მასწრბას შორის გზით მოსარულე  
კავკასია-უხარამისა და რუშუდას ანტო-  
დასკენ წამსვლელ გემებს.

ბათუმიდან ფოთს მიდის პარასკე-  
ობითა და კვირობით. რვა გემი მო-  
კვ ფოთიდან, ბათუმის სასაგეტო გად-  
სწრებულს სოფელ, რადის წაჭეკენ.  
ამის გარდა ყოველ-კვირს ფოთში მო-  
დის ოდესიდან და ფრანკ-კავკასიას  
საუთ-სადგურებთან გადსწრებულს გად-  
სწე გემებს.

### განცხადებანი

დაბა ახალ-სენას მიქს კარგი

**საგაზიო და სამოსახლო  
აღიღეპი** და ცხოვრე მსურველ-  
თს, მომზადთონ სასყიდლად ხსენებუ-  
ლის ადგილის ყოველს დროს, რა-  
ცა ენებოთ.  
მსტორები ახალ-სენას ახწური  
ანდრონივე სალაყაი.  
(3—3)

ტვილისში, გოლოვინის პროსპექტზე, ქალაქის შუა-გულს ალაგს,  
ახალი ნომრები  
**ღ ა ნ ი ა**  
მშენებრად და სუფთად მორათული ოთახები 60 კაპ. ვიღერ 5 მანა-  
თამდე დღემ; თათიურად ბევრი დაეთომბათ. საქმელი ახალი და გემრე-  
ლია. (36—86—3)

გამოიკვა ალექსანდრე რთანაშვილის მიერ

## „იმპერი სიბეპა“

დ. მაჩხანელისა

და ისეიღება შემდეგს ადგილებში:  
ტვილისში—წერა-კითხვის საზოგადოების და ქართველი  
მანანაგობის წიგნის მაღაზიაში;  
ქუთაისში მმ. წერეთლის წიგნის მაღაზიაში;  
გორში არსენ კოლანდარისაგან;  
თელავში ილია ზარაფიანისაგან.  
სიღნაღში კოტე ბალაშვილისა და კოტე ნადირაშვილისა.  
ოზურგეთში კ. თაყაიქიძის წიგნის მაღაზიაში.  
წიგნი ღირს სულ შურად. ვინც 10 ცალს ერთად იყიდის გე-  
რ მომცემლისაგან, ამაზე დაეთობა. (10—79—9)

გამოიკვა და ისეიღება ქვემო მოხსენებულ პირებთან ერთ წიგნში  
მოთავსებული ქართული პიესები.

## ქართული პიესები

თს სუ ჯ კ ა  
ალალ თუშაჟისა.

ამ იგნში შემდეგი პიესებია მოთავსებული:  
„უზო არშია“, კომედია სამ მოქმედებად.  
„სოფიო“, ვოდევილი ერთ მოქმედებად.  
„ღანის ოთახში“, სცენა ქალაქის ცხოვრებიდან.  
ტვილისში—წერა-კითხვის წიგნის მაღაზიაში, წიგნების გამოცე-  
მულ მანანაგობის წიგნის მაღაზიაში, გრიტორიის წი-  
გნის მაღაზიაში. და თეთი ავტორთანს კუთარს მაღაზიაში

კაკავში—ი. ტერტოვიან.  
ველისცხეში—მ. კალანდარიან.  
სიღნაღში—კ. იანაშვილი.  
თელავში—მამა აბელ სუქიანთან.  
გორში—სოფრომ მგლობლიშვილიან.  
ცნინავლში—ი. მელქიოვან.  
თ. კ. მ. ციციანოვან.  
სურამში—ბ. არაფიან.  
ვერილიში—თ. ხუსკივაძესთან.  
ქუთაისში—მმ. კოლბებისა და მმ. წერეთელ. წიგნის მაღაზიაში.  
ზნობში—მმ. წერეთლების წიგნის მაღაზიაში.  
ოზურგეთში—თაყაიქიძის წიგნის მაღაზიაში.  
ახალსენაში—ი. ჯიჯიასთან.  
ბათუმში—მ. ნიკოლაძის სააგენტოში.  
ფოთში—ნოდის წიგნის მაღაზიაში.  
სოხუმში—ან. ჯუღელიან. (15—8)

## ქართველთა აზნაზივის წიგნის მაღაზიაში

ისიღება

ახლად შედგენილი ვრცელი  
**საგარეული**  
ქართული და ევროპული საქმელების.

წიგნი შეიცავს 636 გვ. 5—9 ფორმ. შიგ მოთავსებულია 871 სხვა-  
და-სხვა დარგება საქმელების მოსამზადებლად და ხორაგულის შესახებ.  
ნართულია ხაზებით ასო, ასო დაყოფილი ძროხის სურათი.

განყოფილება 1. წინასა საქმელები, 2. სსუ-და-სსუ ნაირი საქმელები, 3. მწიგნულები, 4. სორდ მრახას, ხოსო, ცესოთს, დოასის, ფრანკისა და სსუ. ცეცა, შექმნილი და მოსაწავლე, 5. თუგულები, 6. კუპატი და პატი-  
ტეტი, 7. უფლებები, 8. ზღისები, უბო-კვრისა, ომალტი, კვრისები, 8. მართ-  
ქობი, კრები, სეფობი, ბოლიანქე, მუქე ფეფე, კომობტი, 9. ფაფელები, სსუ-  
პურები, გავლა და ზურგულები, 10. ცირატეტი, 11. სანსარო სსუ-გელები, 12. უბო, ბასა მსუ მსუ, ბუფეები, უფლებები, სოსარი, კრეფელები და სსუ. 13. მორბეები, 14. ღვობი, ნადეგეები, გონსაგე, შობაგე და სსუ. სსუ-გელები, 15. მმარი, მლოგე და სსუ. 16. მძი, ნაღები, მცურა, გარბი, კრები, უკლე და სსუ. 17. სიღუღობის შესახებ, 18. მწიგნულობის შესახებ, 19. შიხალები, 20. სორდის შესახებ.

**ფასი წიგნისა ეპსი აზაზი**

წიგნები ისეიღება ზურგით ქართულია ამისწავლის აგებულებას: სოხუმში—  
თავადი ურქობაძესთან, ბათუმში—ბუსარიან გადსაღები; ფოთში—კოსტო. ნოდის  
(წიგნის მაღაზია) ოზურგეთში—კოსტო. თაყაიქიძესთან (წიგნ. მაღაზია) ქუთაისში—  
სსუ-ში. წერეთლისა (წიგნ. მაღაზია) და წესტაფიანისა—თს. კაკავში; ძირე-  
ვანში—ალადა ჯაჭვანძე; ზეფეთისაში—ანდრ. მთავაია; სსუ-ში—თს. ფანკე-  
ლანა; ახალსენაში—სსუ, სსიანისა, გორში—სსუ. გადსაღები (წიგნის მაღაზია)  
განსუში—დამ. ქალაქი და ანე; ნოდის და თელავში—მის. ცესკიანძე.